

Hemliga dokument avslöjar: Ärkebiskopen utreddes för bedrägerier i USA

Anklagelser om fiffel med statliga bidrag, korruption och ett svartbygge skakar grekisk-ortodoxa kyrkan i Sverige. Nu kan GP avslöja hemliga dokument som visar kyrkans högste ledares okända förflutna i New York – anklagad för stöld, bedrägerier och förfalskade namnteckningar – där han tillrättavisades av kyrkan men slapp prövning i domstol.

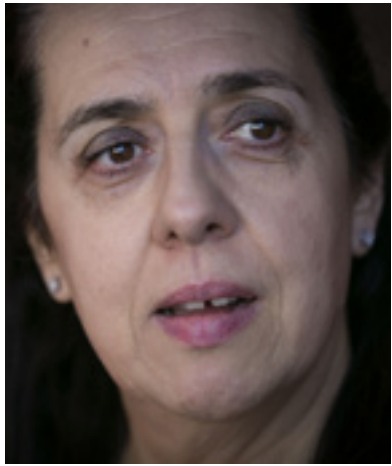
– Kyrkan mörkade allt, säger ekobrottsutredaren Evan Tziazas.

Text: Michael Verdicchio Bild: Pontus Höök & Sanna Tedeberg

GP:s granskning ska visa att Cleopas Strongylis anklagats för ekonomiska oegentligheter – även i USA. Redan 2003 riktades allvarliga anklagelser mot honom,

Bilder: Pontus Höök

”

Cleopas var jätteduktig på att övertala folk att skänka pengar till diverse projekt. Gamla religiösa damer som var rädda för Gud, föräldrar som kom med sina barn.

Maria Babali

Det som hände här för 15 år sen var en enda stor cover-up, säger Maria Babali.

Orden ekar ut över gatan i nordvästra Queens, där New Yorks skyline tornar upp sig i bakgrunden.

– Kyrkan agerade som maffian, säger Evan Tziazas.

Stolta greker enligt sig själva – i dag jämför de båda grekisk-ortodoxa kyrkans agerande med ett kriminellt gäng. För 15 år sen försökte de och många andra grek-amerikaner slå larm om allvarliga oegentligheter utförda av kyrkans präst här i New York. Anklagelser som tystades ner och hemligstämplades av kyrkan – som förbjöd dem att sätta sin fot i kyrkan igen.

”Konfidentiellt” står överst i traven dokument som GP nu kommit över, som vittnar om vad som verkligen hände med Maria, Evan och 20-talet andra greker – 15 år tidigare.

– Det jagar mig fortfarande, det kyrkan och prästen gjorde. Men jag är redo att berätta om det kan hjälpa folk där borta i Sverige, säger Maria Babali.

De senaste månaderna har GP granskat ärkebiskopen Cleopas Strongylis, grekisk-ortodoxa kyrkans högsta ledare i Sverige. Han är detta sedan år 2014, då kyrkans internationella ledning i Istanbul plötsligt meddelade att den okända mannen från USA skulle flyttas till Stockholm för att bli metropolit över Skandinavien.

Ett 50-tal källor vittnar i GP om pengar som försvunnit, religiös manipulation och maffialiknande incidenter inom trossamfundet sedan dess, där skattebidrag och kollektpengar försvunnit under mystiska omständigheter – samtidigt som Kronofogden knackat på dörren hos lokala församlingar. Högt uppsatta medarbetare anklagar kyrkan för maktmissbruk, bedrägerier och fiffel med statliga bidrag – där man efter GP:s granskning nu tvingas betala tillbaka delar av bidragen. GP:s granskning visar samtidigt hur biskopen köpt ett lyxhus i Stockholms skärgård, rekordhöjt sin lön och uppges ha fått kontanter transporterade till sig under stort hemlighetsmakeri. Själv vägrar han svara på frågor – trots upprepade försök under flera veckors tid.

Vem är egentligen Cleopas Strongylis? Jaktan på svar tar oss hela vägen till New York och stadsdelen Corona i Queens, där han var präst i en lokal kyrka. Och en historia som startar redan år 2003 när allvarliga anklagelser riktas mot honom.

För Maria Babali börjar allt när hon slår upp tidningen och ser jobbbannonsen – ett ledigt sekreterarjobb i en förening kopplad till den grekisk-ortodoxa kyrkan, som även driver en privat grundskola.

– De sökte någon som kunde tjänstgöra på föreningens kontor i Queens tillsammans med prästen. Styrelsen hade inte varit nöjd med den förra sekreteraren. När jag ringde fick jag jobbet i princip direkt. Jag åkte dit samma dag, säger Maria Babali.

Den grekisk-ortodoxa kyrkan Transfiguration of Christ, föreningen och den tillhörande grundskolan ligger mitt i stadsdelen Corona i Queens. Stadsdelen har länge varit känd för att vara hem för afroamerikaner och arbetarklass från Italien, Grekland och Latinamerika.

På en gata intill Roosevelt Avenue, där tunnelbanetåg susar förbi uppe på en skramlande stålbro ovanför fotgängare och taxibilar, hittar till slut Maria Babali sin nya arbetsgivare. Skolan med sina knappt 250 elever ligger intill några igenbommade tegelbyggnader och en liten basketplan, där gatuförsäljare står i kvartershör-

nen. Strax intill i kyrkobyggnaden, bakom en klarblå dörr, hittar hon till slut föreningens kontor.

– Det var första gången jag hälsade på styrelsen och prästen Cleopas Strongylis, säger Maria Babali.

Maria minns hur hon börjar ögna igenom bokföring och dokument som hon ska få ansvar för, men att prästen omedelbart börjar ifrågasätta henne.

– Jag hade läst någonstans att kyrkan och skolan hade haft problem med ekonomin, att det fattades pengar på sina håll. Men prästen ville verkligen inte ha mig där. Jag fick direkt den här varför-ska-du-komma-här-och-snoka-känslan. Dagen efter besöket, på min första arbetsdag, hade någon tömt hela kontoret. Det fanns inte längre några kvitton, inga papper, ingenting var kvar, säger Maria.

De kommande veckorna blir Maria ändå den som i kulisserna försöker hålla koll på allt – löner ska betalas ut till lärarna på skolan, möten ska bokas och bokföring ska göras. Här samsas hon med prästen – som ofta rör sig ute bland folk på gudstjänster, i skolkorridorer och vid diverse välgörenhetsevent.

– Cleopas var jätteduktig på att övertala folk att skänka pengar till diverse projekt. Gamla religiösa damer som var rädda för Gud, föräldrar som kom med sina barn. Och vi pratade om en stadsdel där många är papperslösa och inte använder kort – alla gick runt

med kontanter. Så du kan tänka dig att det var mycket pengar vi fick in, säger Maria Babali, som dock tidigt började ana att allt inte stod rätt till i föreningen.

– Det blev tydligt snabbt – pengar försvann. Och det skulle få konsekvenser för skolan.

En som rör sig i skolkorridorerna och ibland träffar prästen, är småbarnspappan och tidigare NYPD-anställda Evan Tziazas. Han arbetar vid den här tiden som brottsutredare för New Yorks distriktssåklagare, efter att under många år ha utrett ekonomisk brottslighet kopplad till banker, drogkarteller och organiserade gäng internationellt.

– På den tiden jobbade jag natt och brukade lämna mina barn på skolan. Jag var inte aktiv i kyrkan. Någon gång hade prästen kommit fram och erbjudit mig att bli en del av kyrkans ledning. Jag sa nej, det kändes jättemärkligt att han ville ha någon som inte var aktiv i församlingen. Men i dag förstår jag varför, säger Evan Tziazas som i dag jobbar med säkerhet, kontraterorism och brottsutredningar för den amerikanska regeringen.

En dag kallas Evan Tziazas in på ett möte med skolans styrelse. De vill ha hjälp av honom som expert.

– Ordföranden och skolans ledning ville diskutera skolans finansiella situation. Vid det mötet informerades vi om att stora summor pengar inom Corona-communityt saknades – och det skulle påverka skolan.

Med på mötet är då 48-årige Konstantinos Lourdas, som också har barn i skolan och vars fru är ordförande i skolstyrelsen.

– Det var en katastrof för skolan och barnen att pengar inte fanns. All verksamhet bara stannade. Lärare fick inte ut löner, de fick inte ut sin sjukförsäkring, säger Konstantinos Lourdas.

Samtidigt finns det en misstänkt – kyrkans präst.

– Ordföranden hade fattat misstanke kring prästen i samband med att de åkt till Grekland tillsammans. Han berättade att de skulle passera tullen när prästen plötsligt blev stoppad. När de öppnade prästens packning var den full av kontanter som han inte deklarerat. När ordföranden senare konfronterade prästen fick han också fått veta att prästen inte betalat skatter

Under 2005 skakas grekisk-ortodoxa kyrkan av skandalrubriker över hela världen.

Nyheter

GP granskar: Grekisk-ortodoxa kyrkan

För 15 år sen drogs Evan Tziazas och Maria Babali in i en stor amerikansk kyrkoskandal. Nu är Evan Tziazas och Maria Babali tillbaka där allt började. Skolan de kämpade för står i dag tom – skolgården där grekiska barn lekte förr hyrs nu ut som parkering. Även kyrkobyggnaden är igenbommad – för renovering.

Att återbesöka lokalerna väcker minnen hos Maria Babali.

Kyrkan Transfiguration of Christ ligger mitt i stadsdelen Corona i Queens – 30 minuters tunnelbanefärd från centrala Manhattan. Bilder: Pontus Höök

- *Strongylis anklagas för att ha varit involverad i att förfälska namnteckningar på omkring 100 checkar för att göra icke godkända inköp på över 100 000 dollar.*
- *Strongylis anklagas för att ha smugglat ut stora summor kontanter ur landet, över 10 000 dollar, under resor till Grekland som gjorts med skolans budget.*
- *Strongylis misstänks ha varit involverad i att omkring 300 000 dollar i federala medel som skulle finansiera skolbarns datorer försvunnit och hamnat på avvägar.*
- *Skolans ekonomiska register uppges har stulits och gjorts otillgängligt för att hindra en granskning av alla pengar som försvunnit.*

Anklagelserna togs inte väl emot av kyrkan.

– Det blev stor dramatik när vi framförde anklagelserna. Men tvärt emot vad vi trodde, så ställde sig kyrkan på prästens sida. Allt ekonomiskt underlag som skulle kunna bevisa vad prästen gjort beslagtogs av ärkestiftet. Sen blev det tyst.

I februari 2004 rapporterar lokal-tidningen Greek News att ärkestiftet,

alltså prästens arbetsgivare med huvudkontor på Manhattan, påbörjat en hemlig process för att flytta på Cleopas Strongylis, ut från New York. Samtidigt säger styrelsen till tidningen att man hittat allt fler bevis gentemot Cleopas Strongylis, bland annat att han ska ha höjt sin egen lön utan lov och att han betalat ut stora bonusar till sig själv på tiotusentals kronor. Historien döps i lokalpressen till ”Corona-gate”.

En sen kväll i maj 2004 blir Maria Babali plötsligt uppringd. New York-po-

lisen har då ryckt ut efter samtal om att någon försökt göra inbrott i föreningens kontor. På plats tar de prästen Cleopas Strongylis på bar gärning – när han tillsammans med en annan man försöker bryta upp och byta lås på lokalerna.

– När jag kom dit var kontoret omringat av polisbilar och folk. Först var jag orolig, vi hade ju massa pengar där inne. När jag gick in på kontoret så mötte jag en polis som tagit prästen. Cleopas försökte förklara och säga att han var präst, men polisen ifrågasatte

honom och undrade varför han i så fall försökt bryta upp låset. Det slutade med att polisen gav mig nyckeln till dörren.

Händelsen kring prästen skapar skandalrubriker i lokaltidningen. Bara dagar senare kommer beskedet att prästens chef, ärkestiftets kansler och biskop i New York, skickat ut ett brev. Där meddelas att alla som haft en position i föreningens, kyrkans och skolans styrelser ska avsättas. Biskopen förbjuder ordföranden som slagit larm att någonsin ställa upp till återval och Cleopas Strongylis får istället uppgiften ta fram en ny styrelse, där en man lojal till prästen utses till ordförande omedelbart utan val. Samtliga lås ska bytas och nycklar ska ges till Cleopas, samtidigt som den förra styrelsen förbjuds involvera sig i saker som har med föreningens ekonomi att göra.

”De som vägrar att följa något av besluten kommer att avlägsnas. Beslutet är slutgiltigt” skriver biskopen i brevet.

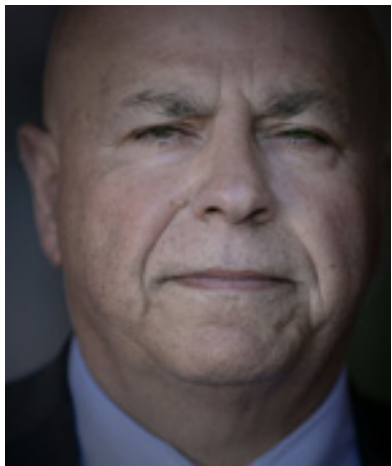
Beslutet tas dock inte väl emot av grekerna. I skolans gymnasal samlas över 150 föräldrar, lärare och elever som sen ställer sig utanför ärkestiftets huvudkontor på 79th Street intill Madison Avenue strax intill Central Park, för att protestera mot kyrkans agerande. Protesterna fortsätter sen dagligen, morgon till sen eftermiddag. En vecka senare, när över 80 föräldrar och lärare fortfarande står utanför kontoret och kräver att kyrkan ska överlämna det ekonomiska underlaget, varnas rektorn.

”Strikta varningar uttalades till skolans rektor, att om detta händer igen kommer det bli hårda sanktioner” rapporterar lokaltidningen Greek News den 30 maj 2004.

Tidningen får samtidigt till en intervju med ärkestiftets biskop. Han säger sig inte ha sett ”definitiva bevis” för att Cleopas Strongylis gjort utbetalningar till sig själv, men bekräftar samtidigt att prästen signerat checkar i andras namn – tvärtemot kyrkans egna regler.

– Vi tillrättavisade prästen för att han gjorde det. Vi kan inte stå bakom detta agerande, säger biskopen som samtidigt hävdar att det inte nödvändigtvis behöver vara olagligt att signera checkar i andras namn om man har deras tillåtelse, säger biskopen till tidningen.

Reportern: Är det ett bra budskap?

” Jag har bara en uppmaning till svenska myndigheter och till grekerna i Sverige som nu slår larm. Begär ut all dokumentation. Följ pengarna.

Evan Tziazas
Ekobrottsutredare som jobbade hos New Yorks distriktsåklagare

Tycker du det är ett bra budskap att någon förfalskat signaturer?

– En av de checkarna var på 30 000 dollar till skolan, så att den skulle kunna öppna i tid.

Reportern: Det är irrelevant.

– Varför är det irrelevant?

Reportern: Det är irrelevant eftersom du försöker legalisera en olaglighet.

– Är det olagligt? Var försiktig med hur du använder det ordet. Du kan skriva under checkar i någon annans namn, om du inte kopierar deras signatur och om de gett dig tillåtelse. Jag har rådgjort med mina advokater om detta. Biskopen hävdar att kyrkan har vittnen som hört föreningsordföranden ge Cleopas Strongylis tillåtelse att signera checkar i andras namn.

När biskopen får frågor om skolbarnen som står utanför och demonstrerar, säger han att hela konflikten egentligen inte gäller skolan, utan ska ses som en intern församlingsfråga. Han menar att föreningens ordförande brutit mot kyrkans interna regelverk genom att involvera distriktsåklagaren i att utreda Cleopas Strongylis, då föreningens stadgar kräver att två tredjedelar av föreningens styrelse går med på det, något biskopen hävdar inte fanns.

Han varnar för vad distriktsåklagarens utredning kan innebära för hela kyrkan.

– Kolla här, det jag säger är att en utredning kommer inte stanna vid Cleopas signerande av checkar. Utredningen kommer innefatta många andra saker.

Reportern: Du misstänker att andra saker finns dolda här också?

– Det gör jag, absolut.

Den avsatta styrelsen, med distriktsåklagarens utredare Evan Tziazas på sin sida, vägrar dock ge upp. Man menar att biskopens försvar av Cleopas är en efterhandskonstruktion för att skydda sig själva. I kulisserna börjar man istället förbereda sig för en domstolsprocess för att försöka tvinga kyrkan att visa det ekonomiska underlaget som kan klargöra exakt vad som hänt.

Några kvarter längre ner på Manhattan vid City Hall Park, bara ett stenkast från där tvillingtornen tidigare stod, har advokaten Jeffrey T Schwartz sitt kontor. Gamla tidningsurklipp från New York Times och New York Post vittnar om Schwartz långa karriär. ”It’s

’grudge judge’ vs slay-lawyer” står på en tidningsartikel som han klippt ut. I en annan står om fallet med The Sopranos-stjärnan som misshandlade sin flickvän i Little Italy några kvarter bort. Den tidigare åklagaren, profilerad inom mord och grova brott, är idag en av Manhattans mest eftertraktade brottmålsadvokater. Han har företrätt allt från mördare till barn som utsatts för grova sexuella övergrepp. När GP visar honom dokument han författat 15 år tidigare, angående ”Corona-gate”, lyser han upp.

– Det här minns jag mycket väl. Det var en av de värsta mörkläggningarna jag varit med om i min karriär, säger Jeffrey T Schwartz som kom att företräd grekerna i Corona när de förstod att saker skulle behöva prövas i domstol.

Under tiden som förberedelserna pågick kom samtidigt beskedet att kyrkan flyttade på Cleopas Strongylis – ut ur delstaten. Han hamnade i småstaden Lowell utanför Boston i Massachusetts.

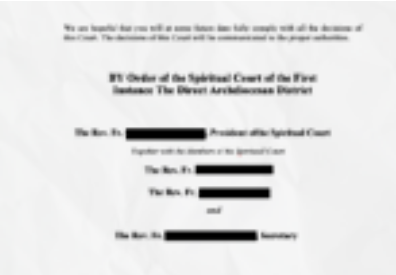
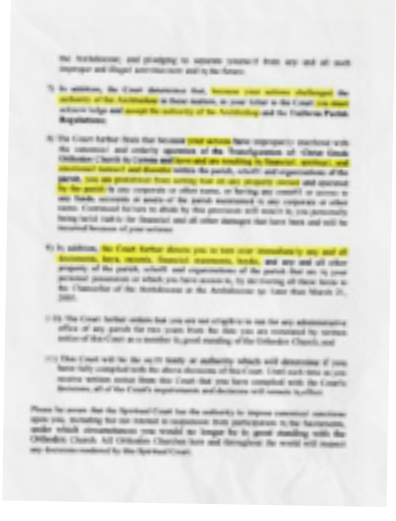
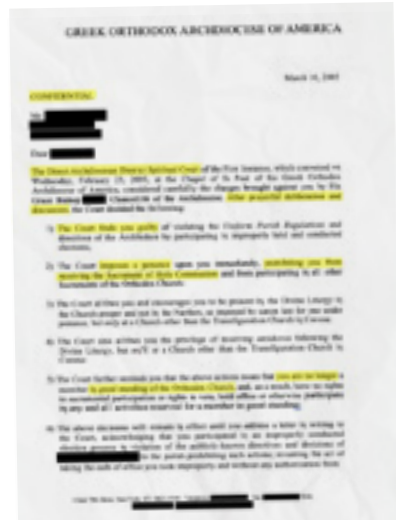
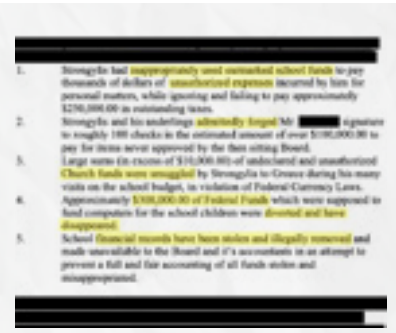
Enligt Jeffrey T Schwartz utsattes samtidigt distriktsåklagaren i New York för hård politisk press från kyrkan för att försöka tysta ner anklagelserna. Kyrkans linje inför myndigheten, precis som i media, var att hela frågan borde betraktas som en intern, religiös fråga.

– Man hävdade principen om separationen av stat och kyrka. Och den principen är mycket tydlig i USA. Staten ska hålla en armlängds avstånd från frågor som rör religiösa samfundens interna angelägenheter. Det var så man argumenterade även i domstol i denna fråga. Eventuella pengar som försvunnit från kyrkan skulle utredas och prövas internt inom trossamfundet.

Även Evan Tziazas, den som utredde saken tillsammans med en kollega på distriktsåklagarens utredningsenhet, beskriver processen på liknande sätt.

– Kyrkan tog på sig ansvaret för vad som hänt och lovade att gå till botten med detta själv. Det var även rådet kyrkan fick från distriktsåklagaren, där även vi pressades på samma sätt – låt kyrkan tillsätta en auktoriserad revisor som kan genomföra en oberoende och komplett genomlysning av bokföringen. Men det var allt annat än vad som hände, säger Evan Tziazas.

Samtidigt som grekisk-ortodoxa kyr-

kan fortsätter att vara hårt pressad av protesterna i stadsdelen Corona, ska det visa sig att man är ansatta även på annat håll.

Kring årsskiftet 2004/2005 nystas nämligen mängder av skandaler upp kopplade till den grekisk-ortodoxa kyrkan i såväl USA som resten av världen. Präster avslöjas med att ha varit inblandade i stora korruptionshärvor – allt från narkotikahandel och mångmiljonstödler till riggade rättegångar och övergreppsskandaler.

I februari 2005 rapporterar New York Times om hur en grekisk-ortodox biskop gripts i Grekland, misstänkt för att ha smugglat ikoner och stulit hundratusentals kronor från en kyrka i USA. Skandalerna beskrivs i tidningen som kyrkans ”värsta kris på decennier” och anses skada anseendet för hela Grekland – där 97 procent av befolkningen är grekisk-ortodox.

Det är i samband med dessa skandaler som det amerikanska ärkestiftet i januari 2005 skickar ut en kallelse till visseblåsarna i Corona. De kallar Maria Babali, Konstantinos Lourdas och övriga visseblåsare – även Evan Tziazas – till en så kallad ”spiritual court”, en religiös domstol där domarna är högt uppsatta präster. Och den anklagade är inte Cleopas Strongylis – som vid det här laget redan flyttats ut från New York.

Istället är det människorna som blev kvar som står åtalade – 21 av visseblåsarna i Corona som fortsatt kräver svar. De får veta att de står anklagade för ha stört kyrkans religiösa ordning och påstås ha valts till föreningspositioner av församlingsmedlemmar utan att kyrkan godkännat dem. Anses de skyldiga kommer de att uteslutas från kyrkan helt och också förlora sin rätt att driva processen vidare.

Beskedet upprör advokaten Jeffrey T Schwartz. Så pass mycket att han den 26 januari 2005 väljer att personligen skicka ett mycket syrligt brev till ärkestiftets biskop.

I brevet tar han grekerna i försvar och anklagar biskopen och kyrkan för att agera rättsvidrigt.

”Alla klagomål till ärkestiftet och vädjanden om hjälp från de drabbade föräldrarna och församlingsmedlemmarna har fallit för döva öron och ignorerats. (...) Det är synd att din ar-

Nyheter

GP granskar: Grekisk-ortodoxa kyrkan

rogans och ditt maktbegär inte leder ditt samvete mot att känna sympati och medkänsla för en lojal oskyldig som inte har gjort annat än att verka för stolthet och vördnad för den grekisk-ortodoxa kyrkan. Det är en särskild skam att du är villig att mörda den goda karaktären hos en trogen församlingsmedlem för att åstadkomma och främja din egen privata agenda. Du har tappat förtroendet och respekten för många i det grekisk-ortodoxa Corona-communityt, kyrkan och medlemmarna i skolan, som du har svurit att vägleda och skydda. Låt ditt samvete, din lära och dina religiösa principer vara din vägledning. Detta försök till mörkläggning kommer inte att tolereras eller tillåtas fortsätta” skriver han.

Minns du detta?

– Ja. Jag står för det lika mycket idag som då. Jag menade vartenda ord. Låt mig säga det igen, det var en av de största mörkläggningarna jag varit med om under hela min karriär, säger Jeffrey T Schwartz till GP.

En del greker väljer att inte dyka upp i den religiösa domstolen. Evan Tziazas som ändå går dit beskriver allt som en skenrättegång – helt olik de riktiga domstolsprocesser han själv varit delaktig i.

Bara någon vecka senare kommer beskedet.

”Efter bönefyllda överläggningar och diskussioner” inleder prästerna sitt domslut – som hemligstämplas av kyrkan. I det sekretessbelagda domslutet meddelar man att visselblåsarna anses skyldiga till att ha brutit mot kyrkans kanoniska regler, och att de orsakat spirituellt och känslomässig skada för kyrkan.

Straffet blir att grekerna förbjuds att någonsin sätta sin fot i byggnader kopplade till kyrkan, där inräknat skolan där föräldrarna har sina barn. De anses inte längre vara i ”good standing” med kyrkan, förbjuds att ta nattvarden och beordras att omedelbart överlämna samtlig ekonomisk dokumentation som de fortfarande har tillgång till.

Efterspelet blir sedan en långdragen rättsprocess, där kyrkan och visselblåsarna stämmer varandra i domstol. Evan Tziazas berättar att utredning-

Sommaren 2021 pågår omfattande renoveringsarbeten i kyrkan. De senaste åren har kyrkan skadats i omfattande bränder. På vägen därifrån ifrågasätter personer vad brottsutredaren Evan Tziazas gör där.
Bild: Pontus Höök

I domstolshandlingar från New York Supreme Court år 2006, framgår hur kyrkan i den första omgången argumenterar för att visselblåsarna inte har rätt att driva processen över huvud taget, då man inte är en medlemsorganisation. Här tillrättavisar domstolen kyrkan, och påpekar att kyrkan argumenterat helt tvärtom i andra rättsfall, och slår fast att visselblåsarna visst har talan.

Visselblåsarna å sin sida menar att domstolen borde kunna ingripa, eftersom man normalt sett hade agerat ifall medlemmar i ett icke-religiöst och icke vinstdrivande företag hävdat felaktigheter.

Här svarar dock New York Supreme Court att ”även om det först kan tyckas som att neutrala rättsprinciper kan tillämpas” i detta fallet, så är konflikten ändå att betrakta som ”en religiös fråga” gällande ett hierarkiskt trossamfund – med kopplingar till beslut tagna av självaste grekisk-ortodoxa kyrkans världsledare Bartolomaïos I. Båda parter yrkanden avslås.

Ett år senare rapporterar lokala medier att kyrkan istället gått vidare med att stämma vissa av de avsatta visselblåsarna i domstol för bland annat olaga

intrång, genom att hävda att de tillsatts utan godkännande av kyrkan. Ett gyllene tillfälle även för visselblåsarna.

– Taktiken var att tvinga kyrkan och prästerna att vittna under ed i domstol. Genom att tvinga kyrkan att säga i domstol att brott begåtts inom trossamfundet, så skulle det automatiskt gå från att vara ett civilfall till att bli ett kriminalfall. Stämningen blev på så sätt grekernas bästa vapen, säger Evan Tziazas.

Efter att kraven om att prästerna ska vittna under ed inkommit, rapporterar tidningen The National Herald i maj 2007 att ärkestiftets advokater plötsligt uppmanat sina egna klienter att dra tillbaka sin stämning mot visselblåsarna. Det blir också början på slutet för rättstvisten, där båda parter spenderat hundratusentals dollar i advokatkostnader.

För kyrkan innebär det dock en stor törn för trossamfundets rykte internationellt, där hela processen beskrivits i lokalmedia med ord som ”skandal” och ”återgång till medeltiden”.

Bara några år senare meddelas att ärkestiftets biskop, som varit drivande i processen, flyttats från New York för

att bli metropolit i en annan delstat. Ytterligare några år senare framkommer att självaste ärkebiskopen av hela USA tvingas avgå helt – efter order av grekisk-ortodoxa kyrkans världsledare Bartolomaïos I.

Sommaren 2021 står Evan Tziazas och Maria Babali utanför kyrkan där allt började. Tittar in i den tomma kyrksalen – bara byggarbetare finns kvar. För en del greker, särskilt de mest religiösa, innebär kyrkans bannlysning att hela familjer drabbades. En del gamla människor fick begravas i sorg – övergivna av sin forna kyrka.

– Vad som hände här är en skam, säger Maria Babali.

För ett tag sen fick Evan ett brev från ärkestiftet i USA, som meddelade att han nu anses lämplig att delta i gudstjänster igen om han vill – men att han fortsatt inte får kandidera till några positioner. Cleopas Strongylis har nu lämnat USA – befordrad till högsta ärkebiskop av hela Skandinavien.

– Jag skrattade bara åt brevet. Det var skrattretande, säger Evan Tziazas.

Att han 15 år senare skulle bli uppringd av en reporter i Göteborg som granskar händelser i Sverige var det sista han räknat med, säger han. Som internationell brottsutredare för den amerikanska regeringen har han dock ett tydligt budskap:

– Jag har bara en uppmaning till svenska myndigheter och till grekerna i Sverige som nu slår larm. Begär ut all dokumentation. Följ pengarna. Det är allt jag har att säga. Och behöver ni min hjälp – ring mig.

Fotnot: GP har sökt representanter för grekisk-ortodoxa kyrkan och ärkestiftet i USA. Ingen har återkommit för en kommentar.

I NÄSTA DEL:
Göteborgskyrkan skänktes bort – med förfalskat gåvobrev

Michael Verdicchio
michael.verdicchio@gp.se

Bild:
Sanna Tedeberg
bild@gn.se

